A BEVERIDGE-TERV

Olvasóink alább megtalálják annak az ismertetésnek teljes szövegét, melyet múlt f év decemberében a „Times” című londoni lap közölt az éppen nyilvánosságra hozott Beveridge-féle javaslatról. Mondanunk is felesleges, hogy e kimerítő ismertetés magyar fordításának közreadásával a *Szociális Szemle* nem propagandacélokat követ. A szóbanforgó tervezet olyan jelentős társadalmi reform bevezetésére irányul, hogy a róla való elfogulatlan tájékozódás akkor is helyénvaló lenne, ha nem állana olyan rendkívüli figyelem és szenvedélyes vita középpontjában, mint amilyenben akár odahaza, akár nemzetközi viszonylatban részesítik.

A tervbevett leform hordereje kétségbevonhatatlan. Nem kevesebbről van benne szó, mint egy olyan társadalom megteremtéséről, ahonnan száműzve van a szükség és a nélkülözés. E célt az állam minden polgárára kiterjedő, egyetemes, azaz az élet valamennyi nehézsége közepette oltalmat nyújtó társadalombiztosítás megvalósításával véli elérhetni. Az anyagi eszközöket hozzá felerészben maga az állam szolgáltatná, míg a biztosítottak a költségnek csupán mintegy 30 %-át viselnék, a fennmaradó rész a munkaadók hozzájárulásából lévén fedezendő. Jellegzetes biztosításpolitikai újítása a javaslatnak, hogy jövedelem és kereset mértékétől függetlenül minden biztosított egyetlen és azonos összegű biztosítási járulékot fizet, aminek ellenében ugyancsak egységesen megállapított segélyekre és járadékokra van igénye. E biztosítás révén az állam szociális gondoskodásával úgyszólván a bölcsőtől a sírig végigkíséri az egyént. A különböző segélynemek valóban az ember egész életútját kirajzolják: szülési segély, gyermeknevelési pótlék, betegsegélyezés, mely az egészség teljes helyreállításához szükséges mindennemű orvosi és gyógyászati eszköz rendelkezésre bocsátását is magában foglalja, munkanélküli és átképzési segély, elvált asszonyok és özvegyek segélye, rokkantsági járadék, nyugdíj és temetkezési segély.

Nem célunk ehelyütt a tervezett biztosítási rendszer taglalásába bocsátkozni, – ezzel szemlénknek egy másik cikke foglalkozik – érdemes azonban felvetnünk a kérdést, mint jutott el a „vén Anglia” ily mélyreható társadalmi reform szükségességének belátásához.

Az első és legkézenfekvőbb magyarázat természetesen a jelenleg folyó véres küzdelemmel függ össze. Az a roppant erőfeszítés és szenvedés, amit egy háború minden néptől megkíván, célt és értelmet a tömegek szemében ma csak azáltal nyer, ha az egy szebb és emberségesebb élet kialakításáért hozott áldozatként fogható fel. A háborúknak bonyolult és gyakran irracionális mélységekbe nyúló genezisük van, a népnek azonban egyszerű és világos magyarázatokra van szüksége, s ugyan mivel lehetne kínt és kockázatot könnyebben vállaltatni vele, mint annak a jólétnek és boldogságnak a megcsillantásával, amely állítólag a győzelem díjaként vár reá. Ennek a lélektani módszernek alkalmazása elől az angol kormány sem térhetett ki s nagyjából ennek tulajdonítható, hogy kecsegtető tervével a háborús próbatétel kellős közepén sietett országának közvéleménye elé lépni.

Cselekvésének azonban csupán ezt a rugóját látni, annyit jelentene, mint nem tekinteni túl a napi politika szükségletei által megszabott magatartás közvetlen indítékain. Mert e legújabb lépésével Anglia tulajdonkép nem tesz egyebet, mint levonja az utolsó negyedszázad európai fejlődésének szociális következményeit. Nem az összest, de mindenesetre a legelsőt, mely a kapitalizmus őshazájában szinte egy forradalommal ér fel.

Hogy ezt megérthessük, el kell gondolnunk, hogy a múlt világháború óta az európai kontinensen

három nagy forradalom zajlott le, amelyek, ha nemzeti karakterükben el is térnek egymástól, abban feltétlenül megegyeznek, hogy a közösségi szempontok előtérbe tolásával új értelmet adtak a társadalmi együttélés legmindennapibb tényének: a gazdasági, tevékenységnek. Az előző háború történeti jelentősége egyébként túlzás nélkül abban foglalható össze, hogy zsákutcába vitte a tőkés világrend szabadelvű gazdasági individualizmusát s elindította az egyén és a közösség viszonyának újjárendezésére irányuló kísérleteket. A jelen pillanatban még távol állunk attól, hogy tisztán láthassuk a jövő társadalmának körvonalait, a fejlődés általános iránya azonban már régóta adva van s az eredmény a polgári együttélésnek nyilván egy olyan haladottabb formája lesz, mely több kötelességet ró az egyénre a közzel szemben, viszont ez utóbbit is több felelősséggel terheli az egyes irányában. Nos, politikai empirizmusának hagyományos hajlékonyságával Anglia most magáévá teszi, amit termékenyítő eszmeként a gazdasági és társadalmi válságokkal küzdő európai hatalmak politikai vajúdása egy nehéz negyedszázad során világrahozott. Sajátos módon a hullámverés ezúttal a kontinens keleti széléről indult el s a „negyedik rend" társadalmi felemelkedése által kiváltott rétegzavar geológiai rengése fokozatosan csillapodó hevességgel rázta végig Európa testét. S mire az angol szigetvilágba ért a szárazföld forradalmainak szele, úgy látszik, már arra sem képes, hogy kormányt buktasson.

Egy tanulságot mindenesetre levonhatunk e jelenségekből. A számtalan ellentét dacára, mely a mai végzetes összeütközést kirobbantotta, a világ népeinek sorsát mégis oly félreismerhetetlen törvényszerűségek kormányozzák, amelyek erősen a közlekedőedények rendszerére emlékeztetnek. A társadalmi és gazdasági feszültségek sarkában jelentkező szellemi és erkölcsi nyomás nem emelkedhetik valamely országban anélkül, hogy az előbb-utóbb ne éreztetné hatását másutt is. Az angol imperialista konzervativizmus hiába folytat tehát életre-halálra szóló harcot a kontinens „fiatal" országainak forradalma ellen, ami abban értékes vívmány van, azt csalhatatlanul át fogja venni. Ezt igazolja a Beveridge-terv is. És bármelyik fél veszítse is el a háborút, nyerni rajta csak a legszélesebb társadalmi réteget kitevő munkásság és parasztság fog.

Tóth Béla

A TERV RÉSZLETEI

1941 június 10-én Arthur Greenwood tárcanélküli miniszter bejelentette az alsóházban, hogy az érdekelt minisztériumokkal megállapodott abban, hogy a szociális biztosítás és az azzal rokon ellátás mai rendszerét felölelő összefoglaló jelentést szerkesztenek és azt az újjáépítési ügyek miniszteri bizottságához *(Ministerial Comittee on Reconstruction Problems)* annakidején megfontolás végett átadják; továbbá, hogy Sir William Beveridge elfogadta arravonatkozó felszólítását, hogy vállalja el az összefoglaló jelentés megszerkesztését végző minisztériumközi bizottság elnöki tisztjét. A bizottság megbízatása a következőképen szólt:

„A bizottság, különös figyelemmel a probléma többirányú összefüggéseire, állítson össze egy jelentést a szociális biztosítás és az azzal rokon ellátás – ideértve a balesetek kártalanítását is – ma fennálló rendszeréről és tegyen javaslatokat."

A bizottság az elnökön, Sir William Beveridgen kívül a belügyminisztérium, a munkaügyi minisztérium, a nyugdíjügyek minisztériuma, a közegészségügyi minisztérium, a pénzügyminisztérium, a vám- és adóügyek minisztériuma, Skócia közegészségügyi minisztériuma, a segélyezési ügyek minisztériuma, az újjáépítési ügyek minisztériuma, a segélyzőegyesületek felügyelőhivatala, valamint a legfőbb számvevőszék képviselőiből állott. Később kitűnt, hogy nehézséget jelent az, hogy a kormány tisztviselői a magas állami érdekeket érintő kérdésekkel kapcsolatban felelősséget vállaljanak, ezért a tárcanélküli miniszter a pénzügyminiszterrel folytatott megbeszélés után 1942 január 27-én a következőket írta a bizottság elnökének:

„Tekintettel az állampolitikai vonatkozásokra, úgy véljük, hogy a kormányhivatalok képviselői az őket különösen érintő technikai és adminisztratív kérdésekben ezentúl az ön tanácsadói és ülnökei legyenek. Ez annyit jelent, hogy az elkészített beszámoló az ön saját beszámolója lesz: ön írja alá, tehát a minisztériumok képviselői a benne levő véleményeket és javaslatokat illetően az ön felelősségében egyáltalán nem osztoznak." A fenti levélnek megfelelően a jelentést Sir William Beveridge egyedül írta alá.

SZOCIÁLIS BIZTOSÍTÁS

A bizottság legsürgősebb feladata, amint az első részből kiderül, az volt, hogy a szociális biztosítás és az azzal rokon ellátási rendszer széles területéről részletes jelentést állítson össze, valamint annak a megállapítása, hogy a szükségbejutás különféle esetei tárgyában hol és milyen intézkedések történtek. A felvázolt kép különösen két irányban jelentkezik élesen.

Mindenekelőtt megállapítható, hogy a modern ipari államban a keresethiány vagy egyéb okok következtében beálló szükség sokféle megnyilvánulásának orvoslása terén Nagy-Britannia már eddig is összehasonlíthatatlanul többet tett, mint a föld bármely más országa. Csupán egyetlen lényeges ponton marad el komolyan Anglia a másutt elért eredmények mögött: nevezetesen az orvosi szolgáltatás korlátozott mind a kezelés terjedelme, mind az igényjogosultak köre tekintetében. Ezenkívül hiányos még az angol rendszer az anyasági és temetkezési segély, végül a baleseti kártalanítás terén.

Minden egyéb vonatkozásban, különösen az összegszerűség és a terjedelem tekintetében az angol szociális gondoskodás bármely országgal kiállja a versenyt. Viszont kevés olyan ország van, amely Angliához hasonlítható.

Másodszor: a szociális biztosítást és a rokon szolgáltatásokat ma egymással össze nem függő, nagyszámú adminisztratív szerv intézi. Ezek a szervek különböző elvek szerint járnak el, s ha felbecsülhetetlen munkát végeznek is, de annyi költséggel és fáradsággal, s az azonos problémáknak oly rendszertelen kezelésével, amit misem indokol. A szociális biztosításnak ebben a rendszerében, amelynél egészben véve megfelelőbb majdnem sehol a világon nem található, komoly hézagok vannak, amelyek orvoslást kívánnak.

EGY KOMOLY HIÁNYOSSÁG

A kötelező biztosításnak a szolgálati szerződéses viszonyban álló személyekre való korlátozása, valamint a nem fizikai munkát végző munkásokra csak bizonyos jövedelemhatárig való alkalmazása komoly hiány. Sok olyan saját számlájára dolgozó egyén van, aki szegényebb és jobban rászorul az állami biztosításra, mint a munkás. Nincs lényeges különbség a beteg és a munkanélküli egyének szükségletei között, mégis eltérő fokú segélyezésben részesülnek, különböző járulékfizetési feltételekkel és az egyéneknek kor szerint tett olyan megkülönböztetésével, amelynek semmi értelme nincs. Az anyagi helyzet igazolásának *(means test)* három eltérő módja van a járuléknélküli nyugdíj, a kiegészítő járadék és a közsegélyezés rendszerében, amelyekhez negyediknek járul a munkanélküli segélyezésnél alkalmazott módszer, ez utóbbi egyébként csupán néhány részletben különbözik a kiegészítő járadék esetében követett eljárástól. Elvitathatatlan, hogy szorosabb összevonás révén a jelenlegi szociális ellátási rendszer sokkal áldásosabb és érthetőbb volna azok számára, akik élvezik, de egyszersmind gazdaságosabb volna annak adminisztrációja is.

A javaslat három fő alapelvből indul ki. Az első az, hogy minden, a jövőre vonatkozó indítvány megvalósítása során, bár a múltban szerzett tapasztalatok teljes egészükben hasznosítandók, a felépítést és végrehajtást nem befolyásolhatják azok a részleges érdekek, melyek e tapasztalatokat megérlelték. Ma, amikor a háború minden különbséget és határt ledönt, itt az alkalom, hogy messzemenő kísérletekkel és erőfeszítésekkel nagyfontosságú feladatokat valósítsunk meg. A világtörténelem forradalmi pillanata forradalmi tetteket követel és nem foltozgatást.

A második alapgondolat az, .hogy a szociális biztosítás megszervezése a szociális előrehaladásnak csak egy része. A széles alapokon kiépített szociális biztosítás a lét biztonságát jelenti: vagyis harcot a szegénység ellen. Azonban az újjáépítés útját elálló öt óriás közül a szegénység csak az egyik s tán épp a legkönnyebben leküzdhető. A többi: a betegség, a tudatlanság, a szenny és a restség.

A harmadik alapelv abban áll, hogy a szociális biztonságot az állam és az egyének között való együttműködéssel kell megvalósítani. Az állam feladata az, hogy a járulékok fizetéséért, valamint a segélyek folyósításáért szavatosságot vállaljon. Az államnak azonban ebben a szerepében nem szabad az önálló kezdeményezést, a kínálkozó alkalmak megragadását és a felelősségérzetet meggátolnia vagy elfojtania: amikor az országos minimumot megállapítja, egyúttal helyet kell engednie az egyéni kezdeményezésnek és bátorítania kell azt, hogy bárki a „minimumon túl is gondoskodhassak saját magájól és családjáról.

A jelentésben kifejtett szociális biztonság terve ezeken az alapelveken épül fel.

A SZOCIÁLIS BIZTONSÁG TERVE

A szociális biztonság tervének főbb intézkedései az alábbiakban foglalhatók össze:

1. A terv minden állampolgárra kiterjed, tekintet nélkül jövedelmük nagyságára, azonban figyelemmel van különböző életkörülményeikre. Felölel minden személyt és a szükségbejutás minden esetét, de alkalmazásában tagolva van.

II. A szociális biztonság szempontjából a lakosság a keresőképes koron *(working age)* belül négy, azon alul és felül pedig egy-egy osztályra oszlik:

1. Alkalmazottak, vagyis olyan személyek, akik rendszerint szolgálati szerződés alapján fejtenek ki tevékenységet.
2. Egyéb keresőfoglalkozásúak, ideértve a munkaadók és az önálló munkások minden fajtáját.
3. Háziasszonyok, vagyis a keresőképes koron belül eső férjes nők.
4. Egyéb személyek, akik a keresőképes korba esnek, de keresőfoglalkozásuk nincs.
5. Személyek a keresőképes kor alatt.
6. Személyek a keresőképes kor felett.

III. A hatodik osztályba tartozók nyugdíjban részesülnek. Az ötödik osztályba tartozók után az államkincstár gyermeknevelési segélyt fizet, mégpedig minden gyermek után, ha az eltartó szülő járadékban vagy segélyben részesül, a többi esetben pedig csupán a második gyermektől kezdve. A többi négy csoportba tartozók a körülményeik által megkívánt biztosítási ellátást kapják. Valamennyi osztályban messzemenő orvosi kezelésben, gyógyászati ellátásban és temetkezési segélyben részesülnek a jogosultak.

IV. Minden első, második vagy negyedik osztályba tartozó személy járulékát hetenként vagy nagyobb időközökben bélyegben vagy biztosítási okmányán való igazolás ellenében rója le. Az első osztályban a munkaadó is fizet hozzájárulási díjat; felragasztja a biztosítási bélyeget és az alkalmazott által fizetendő járulékot levonja keresetéből. A hozzájárulási díj osztályonként különböző, a nyújtott segélynemnek megfelelően. A férfiak magasabb díjat fizetnek, mint a nők, hogy ezáltal biztosítsák a harmadik osztályba tartozók segélyezését.

V. A fizetendő egyetlen járulék ellenében minden első osztályba tartozó személy munkanélküliségi és munkaképtelenségi segélyben, nyugdíjban, orvosi kezelésben, valamint temetkezési segélyben részesül. A második osztályba tartozók ugyanezeket a kedvezményeket kapják, kivéve a munkanélküliségi segélyt és a munkaképtelenségi segélyt a munkaképtelenség első 13 hetében. A negyedik osztályba tartozóknak ugyanaz jár, kivéve a munkanélküliségi és a munkaképtelenségi segélyt. A munkanélküliségi segély helyett az első osztályon kívül esőknek ú. n. átképzési segély *(training benefit)* áll rendelkezésre, hogy segítsenek nekik új életpályájuk megtalálásában, ha az előzőn hajótörést szenvedtek. A harmadik osztályba tartozók a férjük által fizetett hozzájárulási díj fejében anyasági, özvegységi vagy elválási segélyt kapnak, valamint nyugdíjra való jogosultságot szereznek. Az anyasági segélyen kívül a kereső feleség a gyermek születése előtt és után összesen 13 héten keresztül terhességi, majd gyermekágyi segélyben részesül, hogy a szülés előtti és utáni hetekre a munkát abbahagyhassa.

VI. A munkanélküliségi és munkaképtelenségi segély, bizonyos átmeneti idő után az alapnyugdíj, valamint az átképzési segély egységes tételekben lesz megszabva, tekintet nélkül a kereset nagyságára. Ez az egységes mérték az átlagos életszinten biztosítani fogja a megélhetéshez szükséges jövedelmet. Házaspár esetében, ahol a feleség kereső foglalkozást nem folytat, együttes segély

kerül fizetésre. Ahol nincs feleség, vagy van, de keresettel bír, alacsonyabb osztályú tételeket alkalmaznak. Ahol pedig nem feleség, hanem eltartott van, aki a gyermeknevelési segélyre jogosító életkoron felül van, ott eltartási segély *(dependent allowance)* jár. A kereső feleség anyasági segélye magasabb, mint az egyszerű munkanélküliségi vagy munkaképtelenségi segély, viszont az őket megillető munkanélküliségi és munkaképtelenségi segély alacsonyabb tételben van megállapítva. Amint alább meg van említve, különleges tételek állanak özvegység esetére is. Ezeket a kivételeket nem tekintve, a segély nagysága a férfiaknál és a nőknél egyforma. A baleset vagy foglalkozási betegség folytán előállott munkaképtelenséget az első 13 héten ugyanúgy tekintik, mint a többi munkaképtelenséget. Amennyiben a munkaképtelenség 13 hétnél tovább tart, az általános érvényű munkaképtelenségi segély helyébe az egyén keresetéhez viszonyított, de egyben bizonyos maximumhoz és minimumhoz kötött baleseti járadék lép.

VII. A munkanélküliségi segély az anyagi helyzettől függetlenül és változatlan összegben mindaddig jár, amíg a munkanélküliség fennáll, de bizonyos idő multán általában valamely munka- vagy átképzőközpontban *(training center)* való részvételhez lesz kötve. A munkaképtelenségi segély változatlan összegben és az anyagi helyzettől függetlenül mindaddig jár, amíg a munkaképtelenség tart vagy baleseti járadékkal nem helyettesítik, feltéve, hogy az igényjogosult elfogadja a megfelelő orvosi kezelést vagy szakmai átképzést *(vocational training).*

VIII. Járadékok a baleseti járadék kivételével csak munkától való visszavonulás esetén folyósíttatnak. A jogosultság bizonyos minimális életkor elérése után bármikor beáll. Ez a minimális határ férfiaknál 65, nőknél 60 év. Ha valaki e korhatáron túl vonul nyugalomba, az alapul vett nyugdíjnál arányosan magasabb járadékban részesül. A hozzájárulásos járadék *(contributory pension)* jelenlegi összegét egy 20 éves átmeneti idő alatt fokozatosan a teljes alapjáradék szintjére emelik. Időközben mindenkinek, aki kéri, szükségletéhez mért járadékot fizetnek. A jelenlegi járadékosok igénye nem csorbítható.

IX. Állandó jellegű járadékban a keresőképes korban levő, de gyermektelen özvegyek többé nem részesülnek, viszont minden özvegy ideiglenes jellegű – a munkanélküliségi és munkaképtelenségi segélynél magasabb – segélyt kap, amelyet szükség esetén átképzési segély követhet. Azok az özvegyek, akiknek eltartott gyermekeik vannak, a gyermeknevelési pótlékon *(children's allowance)* kívül olyan magas gyámsági segélyt *(guardian benefit)* kapnak, hogy azokból létük akkor is biztosítva legyen, ha egyéb jövedelmi forrásuk nincs. A jelenlegi nyugdíjas özvegyek igényét ez a rendelkezés nem érinti.

X. Abban a kisszámú esetben, amelyet nem *ölel fel* a szociális biztosítás, az országos szegénygondozás *(national assistance)* rendszere áll majd rendelkezésre. A rászorultság igazolása egyszerűsített és egységes lesz.

XI. Az egészségügyi igazgatás *(Health Department)* keretében megszervezett országos egészségügyi szolgálat minden szükségletnek megfelelő orvosi kezelést ad valamennyi állampolgárnak. Az orvosi kezelést követőleg mindazok, akiknek az javára válhat, az egészség teljes helyreállítását szolgáló gyógyellátást kapnak.

XII. Egy szociális biztonsági minisztérium állítandó fel, melynek hatáskörébe tartozik majd a szociális biztosítás, az országos szegénygondozás, az önkéntes biztosítás előmozdítása és ellenőrzése, végül, amennyiben szükségessé válik, átveszi az egyes minisztériumok, valamint a helyi hatóságok ilyen vonatkozású munkáját.

A JAVASOLT VÁLTOZTATÁSOK

A szociális biztonság egységes rendszerének előnyei nagyok és elvitathatatlanok. Az előnyök azonban csak a jelenlegi adminisztrációs gépezet megváltoztatása árán érhetők el. Ennek szükségessége indokolást kíván és esetről-esetre könnyen meg is indokolható. A javaslatnak a jelenlegi állapotot módosító lényegesebb pontjai a következők:

1. A társadalombiztosítás egységesítése a járulékfizetés tekintetében. Ez annyit jelent, hogy minden biztosított egyetlen heti járuléknak egyetlen okmányon történő lerovása ellenében a társadalombiztosítás összes szolgáltatásaira jogosulttá válhatik.

2. A társadalombiztosítás és a segélyezés ügyvitelének központosítása a szociális biztonság minisztériumának kebelében, minden biztosított által könnyen elérhető helyi szervekkel.

3. Az elismert társaságok *(approved societies)* egyenlő kötelező járulékok ellenében különböző segélyeket nyújtó rendszerének megszüntetése. (Megmaradna azonban az önsegélyzőegyesületek és a szakszervezetek biztosító tevékenysége; ezek tagjaiknak – mint az állami segélyezés felelős szervei – a betegségi biztosítási segélyeken felül egyéb, önkéntes segélyeket is nyújtanának.)

4. A baleseti kártalanítás jelenlegi rendszerének megváltoztatása, valamint az üzemi balesetek és a foglalkozási betegségek esetére szóló ellátásnak az egységesített társadalombiztosítás keretébe történő beolvasztása akként, hogy

a) azok kárfedezése különleges rendszer szerint történjék és

b) azok okozta tartós keresőképtelenség esetében különleges járadékok, halál esetében pedig a hozzátartozók részére különleges segélyek folyósíttassanak.

5. A gyógykezelésnek a készpénzsegélyek ügyvitelétől való elválasztása. Általános orvosi szolgálat kiépítése minden állampolgár számára, amely kiterjedne bármily munkaképtelenség gyógykezelésének minden fajtájára az egészségügyi minisztérium ellenőrzése és felügyelete alatt.

6. A férjes nőknek *(housewives),* mint a munkavállalók külön osztályának elismerése olyan segélyekkel, amelyek sajátos szükségleteiknek megfelelnek. Ilyenek:

a) minden férjes nő részére házassági, anyasági, özvegységi és elválási segély, valamint nyugdíj;

b) ha nem folytat kereső foglalkozást: segély a férj munkanélkülisége vagy keresőképtelensége idejére;

c) ha kereső foglalkozást folytat: az anyasági segélyen kívül külön szülési segély, valamint mérsékelt összegű munkanélküliségi és keresőképtelenségi segély.

Ezek az intézkedések a férjes nőkkel kapcsolatos eddigi jogszabályokat megszüntetik.

7. A tartós munkaképtelenség esetére szóló biztosításnak minden kereső foglalkozást űző személyre, továbbá a nyugdíjjáradékbiztosításnak minden keresőképes korban levő személyre való kiterjesztése, akár folytat kereső foglalkozást, akár nem.

8. Átképzési segély rendszeresítése, hogy megkönnyítsék azoknak a személyeknek új foglalkozásra áttérését, akik előző akár fizetett, akár nem fizetett foglalkozásukat abbahagyni kényszerültek.

9. A munkanélküliség, keresőképtelenség (kivéve az üzemi baleset vagy foglalkozási betegség következtében előállott tartós keresőképtelenséget), továbbá a nyugalombavonulás esetére járó segélyek és járadékok összegének egységesítése.

10. A munkanélküliség és keresőképtelenség – beleértve az üzemi baleset vagy foglalkozási betegségből eredő keresőképtelenséget is – esetére szóló segélyezés

feltételeinek egységes szabályozása a várakozási idő szempontjából.

11. A munkanélküliség és keresőképtelenség esetére szóló biztosítási járulékfizetés egységesítése – ide nem értve az üzemi baleset vagy foglalkozási betegség esetére biztosítást – és a nyugdíjbiztosítási járulékok fizetési rendszerének megváltoztatása.

12. Korlátlan időtartamú teljes munkanélküli segély rendszeresítése azzal a kikötéssel, hogy a segélyezett meghatározott időtartamú munkanélküliség után munkaszolgálatra vagy átképzésre kötelezhető.

13. Korlátlan időtartamra teljes keresőképtelenségi segély folyósítása azzal a feltétellel, hogy a segélyezett magát bizonyos rendszabályoknak alávetni köteles.

14. A baleseti járadék kivételével a többi segély fizetésének a munka megszakításától való függővé tétele és a nyugdíj összegének fokozatos emelése abban az esetben, ha a biztosított a járadékra jogosító életkor (férfiaknál 65, nőknél 60) elérése után a járulékokat tovább is fizeti.

15. A mezőgazdaságban, a bank-, pénz- és biztosítási szakmában dolgozó személyek munkanélküliség esetére szóló különleges segélyezési rendszerének beolvasztása az általános társadalombiztosításba.

16. Annak a szabálynak a megszüntetése, amely szerint a biztosítási kötelezettség alól mentesek:

a) a különleges foglalkozások, mint pl. az állami szolgálat, a helyi önkormányzati szolgálat, a rendőrség, a betegápolás, a vasutak és egyéb nyugdíjra jogot adó szolgálatok, valamint a munkanélküliség esetére szóló biztosítás szempontjából a házicselédek;

b) az évi 420 fontnál nagyobb jövedelmű, nem fizikai munkát végző egyének.

17. A meg nem felelő, feltétel nélküli özvegyi járadékoknak az özvegyek különböző szükségleteinek megfelelő segélyekkel való helyettesítése, mint amilyen az esetenként külön összegben megállapított ideiglenes özvegyi segély, szükség esetén átképzési segély és gyámsegély mindaddig, amíg eltartott gyermekek vannak.

18. Az általános temetkezési segélynek a kötelező biztosítás keretébe való bevonása.

19. A helyi hatóságok minden, a közsegélyezéssel kapcsolatos munkakörének átvitele a szociális biztonság minisztériumának hatáskörébe, az intézeti jellegű orvosi ellátás és kezelés kivételével.

20. A szociális biztonság minisztériuma átveszi a felelősséget a vakok gondozásáért, valamint szociális védelmük és jólétük előmozdítása érdekében vállalja a szoros együttműködést a helyi hatóságokkal és önkéntes szervezetekkel.

21. A szociális biztonság minisztériuma átveszi a Segélyező Hivatalnak *(Assistance Board)* az ügykörét, a vám- és adóügyi igazgatásnak a szociális biztosítást érintő tennivalóit, esetleg a munkaügyi minisztériumnak a munkaközvetítéssel és a munkanélküliségi biztosítással kapcsolatos ügykörét, valamint a többi minisztériumnak a készpénzsegélyek különböző fajával és a baleseti kártérítéssel járó munkáját.

22. Az *Unemployment Insurance Statutory Committee* funkcióját a *Social Insurance Statutory Committee* veszi át hasonló, de kiterjesztett hatáskörrel.

23. A magánbiztosítás egy biztosítási hivatal *(Industrial Assurance Board)* vezetése alatt közintézménnyé alakul át.

Ez a nagyszámú változás nem jelenti azt, hogy a jelentésbe foglalt javaslatoknál a múlt tapasztalatait vagy az elért eredményeket figyelmen kívül hagyták volna. Amit ma az egységes társadalombiztosítás létesítése céljából javasol, az befejezése annak, amit a múltban részletről részletre építettek. A terv bizonyos szempontból forradalmat jelent, de mégis inkább a múltban gyökerező természetes fejlődés eredménye: angol forradalom.

A VÁLTOZÁSOK MEGOKOLÁSA

A Beveridge-jelentés II. része a javasolt változásokkal és árok okaival foglalkozik. Az elismert tárasaságokat *(approved societies)* illetően a javaslat megállapítja, hogy az elismert társaságok rendszere az egyenlődén segélyeken felül egyéb hátrányokat is jelent a biztosítottra. Például, az elismert társaságok rendszerében külön járulékfizetést tanúsító igazolvány szükséges a betegségi biztosításban és külön a munkanélküliség esetére szóló biztosításban, vagy külön gépezetet kell fenntartani, amely a betegségi biztosítási járulékokat a különálló intézetekhez továbbítja. Bármely rendszert alkalmazzák, minden pénzügyi egységnél, melyek száma ma 6600 körül jár, minden öt évben matematikai felülvizsgálatot kell végrehajtani. Akár a biztosítási okmányokmegkétszerezése, akár a külön elszámológépezet fenntartása az érdekeltek számára többletköltséget és fáradságot jelent, de nem azért, hogy a biztosítottak pótbiztosításban részesüljenek, hanem csak azért, hogy a biztosítottak egyes csoportjai kisebb-nagyobb részesedéshez jussanak olyan alapból, melynek létesítéséhez egyenlő összegű, kötelező járulékok fizetésével járultak hozzá.

Ma nem szerezhető olyan pártatlan, rendszeres felvilágosítás, amely a biztosítottnak tanácsot adna arra vonatkozóan, hogy mely elismert társaságot válassza; hivatalos vagy félhivatalos szerv nem is adhat ilyen felvilágosítást, mert ez egyes társaságok előnyben részesítését és mások megbírálását jelentené. Hivatalból meg kell tehát engedni, hogy az összes társaságok egyenlő feltételekkel versenyezzenek a tagszerzésben, a biztosítottnak pedig az őt hosszú időre nagyon lényeges jogaiban érintő kérdésben magárahagyottan kell döntenie, anélkül, hogy rendszeres felvilágosítással vagy egyéb könnyű módon támogatnák abban, hogy a különböző társaságok között összehasonlítást tehessen.

A jelenkor felfogása és társadalompolitikája két szempontból különbözik az 1911-ben kitűzött céloktól. Először: ma széles körben el van fogadva az általános létminimum gondolata. Másodszor: mindinkább előtérbe lép az az alapelv, hogy az állam által megszervezett kötelező biztosításban mindenki egyenlő feltételekkel vegyen részt. Senki se követelhessen előnyösebb elbánást azon a címen, hogy egészségesebb vagy mert állása állandóbb jellegű. Az elismert társaságok rendszere mai alakjában mindkét elvvel kiküszöbölhetetlen ellentétben áll.

Ha a betegség esetére szóló állami és az önkéntes biztosítás kombinációját – ami az 1911-es tervnek sarkpontja volt – továbbra is megtartani kívánjuk, fontos módosítások szükségesek. Az abból eredő előny, hogy a biztosított személy a betegség esetére szóló állami biztosítás és az önkéntes biztosítás segélyeit ugyanattól az intézettől kaphatja meg, teljes mértékben és széles alapon továbbra is fenntartható éppúgy, mint a két biztosítás összekapcsolásából származó valószínű ügyvitelegyszerűsítés előnye is, anélkül, hogy az elismert társaságokat, mint a kötelező biztosítás alapján nem egyenlő szolgáltatásokat nyújtó különálló pénzügyi szervezeteket fenn kellene tartani.

A szociális biztonság minisztériuma álljon készen arra, hogy bizonyos feltételeknek megfelelő társaságokkal megállapodásokat létesítsen arra vonatkozóan, hogy ezek a társaságok milyen feltételek mellett járhatnának el tagjaikkal szemben mint a munkaképtelenség esetére szóló állami biztosítás felelős szervei. Ha valamely

társaság hajlandó megállapodást kötni, a következő feltételeknek kell megfelelnie: már a múltban saját anyagi erejéből, tehát a tagok önkéntes járulékaiból megfelelő mértékű munkaképtelenségi segélyeket folyósított; legyen megfelelően kiépített szervezete bárhol lakó beteg tagjainak orvosi látogatására; legyen valóságos önkormányzata; nem dolgozott nyereségre és nem is állott kapcsolatban olyanokkal, akik nyereségre dolgoznak; valamint, hogy az önsegélyzőegyesületekre *(friendly societies)* vagy a szakmai szervezetekre *(trade unions)* vonatkozó törvények alapján be van jegyezve vagy ha nincs bejegyezve, megfeleljen a bejegyzés feltételeinek.

Az ajánlott úton haladva, ha az elismert társaságok rendszere e minőségében meg is szűnnék, a szociális biztonság szolgáltatásainak ügyvitelében olyan társaságok továbbra is résztvehetnének, amely társaságok a saját vagyonukból adnak betegségi szolgáltatásokat.

A magán életbiztosítóintézetek kérdésével foglalkozva, a jelentés megállapítja, hogy hasonló keretek között tartott megállapodásokat lehetne létesíteni olyan önsegélyző egyesületekkel és szakmai szervezetekkel is, amelyek segélyezéssel foglalkoznak. Nem köthető azonban megállapodás olyan szervezetekkel, mint az üzletszerűen működő biztosítóintézetek és ügyletgyüjtő társaságok, amelyekben az egészségügyi ellátás és a biztosítás nem merül ki az önkéntes betegségi szolgáltatások nyújtásában, hanem iparszerűen űzött, vagyis ügynökökkel folytatott életbiztosítás jellege van.

Az országos egészségügyi biztosítás jövő megszervezésére három lehetőség van: *a)* fenntartani az elismert társaságok rendszerét a szolgáltatások lényeges egyenlőtlenségével, valamint a készpénzsegélyek vagy a gyógykezeléséből folyó elégtelenségével azok számára, akik társaságuk megválasztásában nem voltak szerencsések; *b)* felbontani az 1911-ben létrejött kapcsolatot az országos egészségügyi biztosítás és a magánbiztosítás között, amelyben ma a biztosított népességnek közel fele érdekelt; *c)* magát a magánbiztosítást alakítani át szabadversenyre alapozott vállalkozásból közintézménnyé. Az elérni kívánt cél és maga az észszerűség az első megoldást kizárja. A második és a harmadik megoldás között a választás sok körülmény megfontolásától függ, amelyek közül egyesek nincsenek is összefüggésben az egészségüggyel és a biztosítással. Vannak okok, melyek a harmadik megoldás mellett szólnak; az egyik az, hogy ez a módszer tenné leginkább lehetővé, hogy a biztosított népesség javára megtartassák annak a minden rangú személyzetnek szervezőképessége és tapasztalata, akik ma az üzletszerű életbiztosítás szolgálatában állnak.

Ha azokat az érveket, amelyek az elismert társaságok rendszerének megszüntetése mellett felhozhatók, a kormány és az országgyűlés magáévá teszi, remélhető, hogy az önsegélyzőtársaságok, amelyekkel az ajánlott megállapodások megköthetők, hajlandók lesznek bekapcsolódni és folytatólagosan is szolgálni a népességet mind az állami, mind az önkéntes biztosításban. Bármily kívánatosak azonban ezek a megállapodások, mégsem lényeges alkotóelemei a tervezett rendszernek. Ha az önsegélyzőegyesületek és a szakmai szervezetek úgy látják, hogy a szociális biztonság új szervezetében legjobban úgy szolgálják tagjaiknak érdekeit, ha működésüket az önkéntes biztosításra korlátozzák, csak a saját ügyeikkel foglalkoznak és nem egyúttal az állam ügyeivel is: szabadságukban áll ezt az utat választani.

Mindenesetre nincs ok arra, hogy az állam akár közvetlenül, akár közvetve behatoljon a betegség esetére szóló önkéntes biztosítás területére. Az önkéntes biztosítás, mint a kötelező biztosítás kiegészítője, lényeges sajátossága a szociális biztonság tervének. Vannak az ilyenfajta biztosításnak más területei, ahol az állam közvetlen beavatkozása az ellenőrzés vagy a továbbfejlesztés érdekében szükséges, de a szóban lévő önkéntes betegségi biztosítást az önsegélyzőegyesületek az érdektelenség tekintetében fennálló régi hagyományaikkal és testvéries együttműködésükkel kielégítően és helyes elvek alapján látják el. Ez tehát bátran meghagyható kezeik között.

BALESETI KÁRTALANÍTÁS

Az üzemi balesetek és foglalkozási betegségek kártalanításának jelenlegi rendszerében olyan hátrányok vannak, melyeket új rendszerre való áttéréssel lehet és kell is megszüntetni. A jelenlegi rendszer végeredményben a perrel fenyegetésen vagy a tényleges peres eljáráson alapszik. Szerencsétlenségeknél, amelyek a munkaadó gondatlanságával semmiféle összefüggésbe nem hozhatók és amelyeket nem is akadályozhatott meg, olyan eljárást követnek, amelyet csak vétkesség esetében szoktak alkalmazni. Ez az eljárás maga után vonja a munkaadó és a munkavállaló közötti pereskedés veszélyét olyan mértékű költségekkel, amelyek a hazai egyéb társadalombiztosítási ágaknak vagy más államok baleseti és foglalkozási betegségi kártalanításának költségeit meghaladják.

Nincs teljes szavatosság a kártalanítás kifizetése tekintetében. A bányaipar kivételével a munkaadó nem köteles magát a saját szavatossága fedezésére biztosítani. A jelenlegi rendszer nem biztosítja a szükséges állandó megélhetési alapot. Elkerülhetetlenek a határviták, ha a keresőképességcsökkenést különböző alapokból, különböző fórumok útján kell kártalanítani, amelyeket a felelősség kérdésében is igen nehéz eldönteni.

A baleseti kártalanítás ügyviteli költsége a szükséges mértéknél, úgyszintén a kötelező társadalombiztosítás költségeinél magasabb. A gyűjtött adatok szerint a munkaadói szavatossági biztosítás ügyviteli költségei a Baleseti Biztosítók Szövetségénél képviselt biztosítóintézeteknél a biztosítási díjak 45%-áig terjednek, míg a bányaipari kölcsönös biztosítóknál mindössze 7%-ot tesznek ki. A kölcsönös biztosítótársaságoknál általában a biztosítási díjak 20%-a az ügyviteli költség. Még ez is lényegesen magasabb, mint bármely állami kötelező biztosítás ügyviteli költsége.

Bizonyos foglalkozási betegségeknek a kártalanítás szempontjából a balesetekkel egy tekintet alá vonása – bár elvben szükséges – a szavatosságnak egyes munkaadókra hárítását rendkívül nehézzé teszi. Nem külön megállapodásra van szükség az üzemi balesetet szenvedőknek, hanem egy átfogó rendszerre, amely bármely okból származó egészségügyi ártalomra kiterjed. A munkások baleseti kártalanításának jelenlegi formájából azonban egy ilyen átfogó rendszer nem fejleszthető ki.

Eltekintve attól a történeti ténytől, hogy az üzemi balesetek és foglalkozási betegségek kártalanítása több mint 40 évvel ezelőtt a járadéknak a keresethez való viszonyítása alapján jött létre, három érdemleges érv hozható fel amellett, hogy különbséget tegyünk baleset vagy foglalkozási betegség okozta keresőképtelenség és a keresőképtelenség egyéb formái között, ha ilyen megkülönböztetés egyáltalán alkalmasnak látszik.

Először: sok olyan üzem, amely a közösségre életbevágóan fontos, egyúttal különösen veszélyes is. Azok, akik a kockázat vállalása következtében hosszabb ideig tartó vagy állandó keresőképességcsökkenést

szenvednek vagy életüket vesztik, a keresetükkel arányban álló kártalanításra jogosultak és nemcsak annyira, amennyi a maguk és családjuk létminimumát biztosítja.

Másodszor: az az ember, aki foglalkozása közben válik keresőképtelenné, utasítás szerint végzett munka közben vált munkaképtelenné. Az egyéb baleseteknél és a betegségeknél általában nem ez a helyzet.

Harmadszor: csak ha külön intézkedéssel és a gondatlanság fennforgására való tekintet nélkül gondoskodtunk a baleset vagy foglalkozási betegség áldozatáról, nyílik lehetőség arra, – aminthogy méltányossági okokból és a viták elkerülése érdekében ez kívánatos is – hogy a munkaadó szokásjogi felelősségét olyan cselekmények következményeire korlátozzuk, amelyekért ő erkölcsileg és ténylegesen felelős, nem pedig csupán valamely törvényes felelősségi elv alapján.

Az első érv igen erős. Ha valamely foglalkozás különösen veszélyes, az különleges javadalmazásra, „veszélyességi pótlékra" *(danger money)* adjon jogot. Nincs azonban sok értéke annak, ha a „veszélyességi pótlékot" csak magasabb bérek alakjában, azaz csak arra az időre adjuk, amíg nem történt baleset; ez nem biztosít arról, hogy az érdekeltnek több pénz áll majd rendelkezésére, amikor arra valóban szüksége lesz, azaz amikor a veszély már balesetet okozott. Ez a meggondolás önmagában is igazolná, hogy az átlagosnál veszélyesebb foglalkozásokban szenvedett baleseteket és foglalkozási betegségeket különös szabályok szerint kártalanít suk, míg a más foglalkozásokban szenvedett balesetek és foglalkozási betegségek tekintetében az egyéb keresőképtelenségekre vonatkozó szabályok maradjanak érvényben.

Ha a második és a harmadik érv gyengébb is az elsőnél, azokat mégsem lehet könnyen figyelmen kívül hagyni. Egyébként a munkaképtelenségnél megkülönböztetést tenni nemcsak az előidéző ok, hanem foglalkozás vagy iparág szerint is (vagy foglalkozás *és* iparág szerint együttesen), annyit jelentene, mint éppen azon a téren szaporítani a megkülönböztetéseket, ahol abból a lehető legkevesebbnek volna szabad lennie. Ha már egyáltalán a kereset arányában akarjuk megszabni az üzemi baleset vagy foglalkozási betegség kártalanítását, akkor legjobban tesszük, ha figyelmen kívül hagyjuk a foglalkozást vagy iparágat, amelyben a keresőképtelenné vált alkalmazott foglalkoztatva volt.

A szociális biztonság terve azt javasolja, hogy a baleseti járadék legyen kétharmada az elvesztett keresetnek, de egyelőre nem több mint 3 font, legalább pedig annyi, amennyi keresőképtelenség címén rendes segélyként járna. Ezenfelül pedig kapjon a sérült alkalmazott minden gyermek után gyermekpótlékot is.

Azt is javasolja, hogy egyes iparágakat, mint veszélyeseket vegyenek jegyzékbe és a nem-veszélyes üzemek kártalanítási költségeit meghaladó költségtöbblet kétharmadát viseljék az érdekelt munkaadók, a többit az alkalmazottak, a munkaadók egyeteme és az állam között osszák fel.

TEMETKEZÉSI SEGÉLY

Az általános temetkezési segélynek a kötelező biztosításba bevonásával kapcsolatban a terv megállapítja, hogy Nagy-Britannia lakosságának túlnyomó része, ha nem is az egész, temetkezési költségszükségletét jelenleg önkéntes magánbiztosítás útján fedezi, de rendkívül drágán, mert az ügyviteli költségek és valószínűen az egyéb tényleges kiadások is igen magasak.

A magán életbiztosítóintézetek összességének költséghányada – beleértve a nyereséget és az adókat is – az 1937-40 években a díjbevétel 37.2%-a, tehát minden font után 7 shilling 6 penny volt. Ehhez viszonyítva a temetkezési segélynek, mint a társadalombiztosítás egyik részének ügyviteli költsége egészen jelentéktelen lesz. A társadalombiztosításban a temetkezési segély ügyviteli költsége aligha lehet több, mint a járulékok 2 vagy 3%-a, illetőleg fontonként 6 penny, a jelenlegi magánbiztosítási rendszer fontonkénti 7% shillingje helyett.

A temetkezési segélyként ajánlott összeg 20 font minden felnőtt után, fiatalkorúak után kevesebb. Ahhoz, hogy valaki magának és családjának ezt a segélyt biztosítsa, a szükséges heti járulék összege férfiaknál kb. 1.8 pennyre, nőknél pedig 11 pennyre tehető a munkában töltött évek alatt. Célszerű lesz a temetkezési segélyből kizárni azokat, akik a biztosítás bevezetése idejében 60 éven felül vannak; ezeket a már fennálló magánbiztosításukra kell utalni.

Áttérve a keresetszerű magánbiztosításnak közintézménnyé átalakítására egy ú. n. *Industrial Assurance Board* felügyelete alatt, a jelentés megállapítja, hogy bár a magán életbiztosítóintézetek létszáma 160, az üzletág közel 90%-a nyolc nagy intézetben: a Prudential, Pearl, Liverpool, Victoria, Refuge, Cooperative, Royal Mutual, Royal Liver és a Britannia kötelékében van összpontosítva, melyek mindegyikének díjbevétele az 1939 évben meghaladta az évi 4 millió fontot. Az összes nagyobb intézetek, kivéve (Angliában) a Cooperative-t, érdekeltségük körébe vontak egyes elismert társaságokat, melyek a betegségi biztosítás ellátásában magánbiztosítással is foglalkozó üzletszerzőket alkalmaznak. A nagy intézetek legtöbbje folyton nagyobb tömegű rendes életbiztosítással is foglalkozik. Rendes üzletágaik díjjövedelme 1939-ben évi 30 millió font körül járt; ezeknek az üzleteknek tekintélyes részét olyan személyekkel kötötték, akiknek egyéb biztosításuk is van.

A javasolt *Industrial Assurance Board,* amely természetesen nagyrészt azoknak tapasztalatára és képességeire támaszkodnék, akik jelenleg is ebben az ügykörben tevékenykednek, törvényszerű monopóliummal rendelkeznék üzletszerzők alkalmazására és felhatalmazást kapna életbiztosítások kötésére, üzletszerzők útján vagy más módon, egy alacsonyra szabott maximális összegig, pl. 300 fontig. Átvenné az összes érvényes biztosítási kötvényeket és minden kötvénytulajdonos jogainak épségben tartásával kielégítené azokat. Kártalanítaná a részvényeseket, alkalmazná vagy kártalanítaná a személyzetet, ideértve az üzleti könyvekhez fűződő érdekek figyelembevételét is, vagyis az egyes intézetek ügynökeinek azt az értékes jogát, hogy kijelölhetik utódjaikat és üzleti könyveiket átruházhatják.

Ha az *Industrial Assurance Board* létrejön, gazdaságosabb biztosítási és takarékossági módok bevezetésére fog serkenteni, mint amilyeneket jelenleg a magánbiztosítás követ.

FÉRJ ÉS FELESÉG EGYSÉGE

A háziasszonyoknak, mint a foglalkoztatott személyek külön biztosítási csoportjának elismerésére irányuló javaslattal kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a munkanélküliség esetére szóló biztosítás rendszerében már elismerik, hogy a nők férjüknek felnőtt támaszai és ezért a férj munkanélkülisége esetében járó segély magasabb összegű. A betegségi biztosítás rendszere a feleséget egyáltalában nem veszi figyelembe, kivéve az anyaság idejében. A szociális biztonság terve a férjezett nőket külön biztosítási csoportnak veszi és a férjet feleségével együtt egy egységként kezeli. 1931 óta emelkedett ugyan a keresőfoglalkozást űző férjezett nők száma, de arany-

számuk közvetlenül a háború előtt valószínűen még mindig $^1/_6$ alatt maradt.

Az alkalmazott irányelv az, hogy a házasságkötéssel minden nő új életet kezd a szociális biztosítás tekintetében. Házastársi biztosítás címén, melynek elismerése régi biztosítási okmányára lesz rávezetve vagy ahhoz kapcsolva, olyan szolgáltatásokra és segélyekre szerez jogot, amelyeket a terv a házassági szükségletek között jelöl meg. A munkanélküliség vagy a keresőképtelenség esetére szóló segélyekre vonatkozóan házassága előtt szerzett jogait nem tartja meg; az ezekre szóló jogokat, ha akarja, a házasságkötés után új járulékfizetéssel szerezheti meg. Az átmenet kifejezése céljából a javaslat ajánlja, hogy a nő kiházasítási segélyt kapjon, amely amellett, hogy a valószínű szükség pillanatában pénzforráshoz juttat, az ügyintézés szempontjából azt a hasznos ösztönzést is adná, hogy a házasságkötést a biztosítási hivatalnak idejekorán bejelentsék. A kiházasítási segély azonban nem lényeges alkotóeleme a biztosítási tervezetnek.

AZ ÉLETKOR PROBLÉMÁJA

A jelentés III. része rámutat az aggkori ellátás problémájára, mint a szociális biztonság összes problémáinak legfontosabbikára és bizonyos tekintetben legnehezebbikére. Sem a méltányosság alapján, sem azon az alapon, hogy a ráutaltság igazolásának megkövetelése a takarékoskodástól riasztana el, nem lehet elfogadható érvet felhozni az ellen, hogy a megfelelő összegű, járulékfizetésen alapuló nyugdíjak kiutalása huzamosabb átmeneti időre felfüggesztessék, amely idő alatt a szükségleteket a ráutaltság igazolásához kötött nyugdíjsegélyek fedeznék.

A járulékfizetésen alapuló nyugdíjak fokozatosan emelkedő skálája lehetővé tenné mindenki részére, kivéve azokat, akik a nyugdíjazási korhoz máris közel állanak, hogy a saját, igen szerény tartalékuk hozzáadásával maguknak a létfenntartáshoz elegendő jövedelmet biztosítsanak és ne legyen szükségük a ráutaltság alapján nyújtandó nyugdíjsegélyre. Ez az egész különbség a nyugdíjat állandóan a ráutaltság igazolásától függővé tevő nyugdíjrendszer és olyan átmeneti kiegészítő rendszer között, amilyent a javaslat tartalmaz. Az elsőt el kell utasítani, a másik ellen nem lehet komoly ellenvetést felhozni.

Kétségtelen az is, hogy igen sok embernek, férfiaknak a nyugdíjra jogosító minimális 65-ik, nőknek a 60-ik életévük elérése után is meglesz a szükséges erejük, hogy munkájukat a köz javára, valamint a maguk megelégedésére folytathassák. Az élettartam állandó meghosszabbodásából folyó természetes feltevés az, hogy azoknak az éveknek száma, amelyek alatt a munkaképesség fennáll, szintén emelkedik majd annak arányában, ahogy az egészségügyi viszonyok javulnak és ahogy a gyermekkorban a nélkülözéstől, a munkaképes korban pedig a szükségtől és a dologtalanságtól való mentesülés a polgárok testi erejét és munkakedvét épen tartja.

ÖREGSÉGI NYUGDÍJAK

Az öregségi nyugdíjakra vonatkozó főbb javaslatok az alábbiakban foglalhatók össze:

1. A szociális biztonság terve magában foglalja a nyugellátásról való gondoskodást olyan alapösszegekkel, amelyek egyenlőek a munkanélküliség és a keresőképtelenség esetében nyújtott segélyekkel, azaz heti 40 shilling házaspár részére és 24 shilling egyedülálló nyugdíjas részére; ezt minden állampolgár megkapja a ráutaltság igazolása nélkül, a járulékfizetés alapján.

2. A járulékfizetésen alapuló nyugdíjaknak bevezetése fokozatosan történnék, bizonyos átmeneti idő alatt, amelynek tartamát 20 évben javasolják megállapítani. Ez idő alatt a nyugdíj alapösszege házaspárnál heti 25 shillingtől, egyedülálló személyeknél 14 shillingtől kezdődően emelkednék fokozatosan a teljes összegig.

3. Nyugdíjsegélyt kapnának az arra rászorult, nyugdíjhatárt elért (férfiaknál 65 év, nőknél 60 év) személyek a szegénység meghatározásáról szóló törvény alapján kiállított egységes ráutaltsági bizonyítvány alapján, vagy a járulékfizetésen alapuló nyugdíj kiegészítéseként, vagy azon a címen, hogy járulékfizetésen alapuló nyugdíjra nem jogosultak.

4. A tervezet alapján keletkező összes járulékfizetéses nyugdíj tulajdonképen nyugalombavonulási járadék, azaz csak olyan személyeknek adható, akik a munkát abbahagyták. Ha a nyugdíjas a nyugalombavonulás után kereső foglalkozást űz, a nyugdíjat a kereset arányában csökkenteni kell.

5. A nyugdíj alapösszege az az összeg, amelyet a minimális nyugdíjképes korban nyugalomba vonuló 65 éves férfi vagy 60 éves nő kap. Ha valaki a nyugdíjra jogosító életkor elérése után nyugalombavonulását elhalasztja, az elhalasztás időtartama arányában az alapösszegen felül nyugdíjpótlékra is jogosulttá válik.

6. A jelenleg nyugdíjat élvező személyek megtartják jogaikat, vagyis ezeket a személyeket nyugalombavonulás nélkül is meghagyják eddigi járulékfizetéses nyugdíjuk élvezetében mindaddig, amíg munkájuk abbahagyását nem határozzák el és ezzel az új, magasabb összegű nyugdíj élvezetére jogosultakká válnak.

7. A járulékfizetéses nyugdíjaknál az emelkedő skála alkalmazása különböző lehet a szerint, hogy a jelenlegi járulékfizetésen alapuló nyugdíjrendszer kiterjed-e valakire vagy nem (nem terjed ki főleg a II. és a IV. osztályba tartozó személyekre és az I. osztályban a biztosítás alól mentesítettekre), amely különbségtétel azon alapul, hogy a jelenlegi rendszer szerint az első esetben fizetett járulékot az illető, a másodikban pedig nem.

VÉDETTSÉG NÉLKÜLÖZÉS ELLEN

A 20 évre terjedő átmeneti időszak nem érinti azokat a férfiakat, akik 45 életévüket és azokat az egyedül élő nőket, akik 40 életévüket a terv életbelépése időpontjában még nem töltötték be. A népességnek az a hányada tehát, amelyet az átmeneti időszak érint, aránylag csekély lesz. Ezeknek túlnyomó része is elég tekintélyes járulékfizetésen alapuló nyugdíjban részesülhet, ha nem is a teljes alapösszegben. De akár részesülnek, akár nem, mindnyájan biztosítva lesznek a nélkülözés ellen az átmenetileg nyújtott nyugdíjsegélyek rendszere következtében. Az átmeneti időszakra vonatkozó javaslat sem jelenti azt, hogy a nyugdíjak tekintetében azonnal vagy az átmeneti időszak alatt nem történik változás. Ellenkezően, azonnal öt nagyjelentőségű változás lépne hatályba, amelyeket az átmeneti időszak alatt állandó változás követ, amennyiben a járulékfizetésen alapuló nyugdíj alapösszege folytatólagosan emelkedik. Az öt azonnal hatályba lépő változás a következő:

1. Az öregségi nyugdíj adminisztrációja egységesíttetik a helyett, hogy mint jelenleg, öt különböző testület között oszlanék meg: egészségügyi minisztérium, Skótország egészségügyi minisztériuma, vám- és adóigazgatás, segélyügyi minisztérium és a közsegélyezésben érdekelt helyi hatóságok.

2. A jelenlegi, járulékfizetésen alapuló nyugdíjbiztosítás hatálya alá eső személyek nyugdíját – a nyugalombavonulás feltételének fennállása esetében – házas-

párok számára haladéktalanul 25%-kal, egyedülálló személyeknél pedig 40%-kal emelik fel.

3. Minden olyan munkaképes életkorban levő személy, aki jelenleg nem tartozik a járulékfizetésen alapuló nyugdíjbiztosítás hatálya alá, azonnal járulékfizetési kötelezettség alá esik és 10 évi biztosítás után már lényeges összegű, 20 évi biztosítás után pedig teljes összegű járulékfizetésen alapuló nyugdíjra válhatik jogosulttá.

4. Azok a személyek, akiknek nem-hozzájárulásos nyugdíjra sincs igényük, a ráutaltság igazolása esetében nyugdíjsegélyben részesíthetők.

5. Ha olyan nyugdíjakat folyósítanak folytatólagosan, amelyek nem járulékfizetéssel szerzett jogokon alapulnak, hanem a ráutaltság igazolásától függenek, a ráutaltságot és az anyagi helyzetet minden esetben egységes elvek alapján kell elbírálni. A jelenleg használatos különböző igazolások helyett csak egyfajta igazolás lesz.

A TERV KÖLTSÉGELŐIRÁNYZATA

A IV. rész a terv költségvetését tartalmazza. Megállapítja, hogy a szociális biztonság terve elsősorban arra irányul, hogy a szociális biztosítást miképpen kell megszervezni nemzeti támogatással és önkéntes biztosítással mint kisegítő módszerekkel a megélhetés biztosítására. A terv életbelépésének feltételezett napja, abból a célból, hogy a számítások a várható számsorokhoz és a népesség várható megoszlásához viszonyíthatok legyenek: 1944 július 1. A jelentés becslést ad 1945-re, mint a segélyszolgáltatások első évére és 1965-re, mint a járulékfizetésen alapuló, teljes összegű nyugdíjak fizetésének első évére. Ez egy 20 évre terjedő átmeneti időt jelent, amely alatt a járulékfizetésen alapuló nyugdíjak összege fokozatosan emelkedik. Ez a szám azonban módosítható. Ha az átmeneti idő tartamának meghosszabbítása válnék szükségessé és a járulékfizetésen alapuló, teljes összegű nyugdíjak fizetésének megkezdését el kellene halasztani, ez a szerződéses viszony sérelme nélkül történhetnék azokkal a járulékfizetőkkel szemben, akik az új járulékfizetéssel járó költségeket munkáséletüknek majd csak 20 éve alatt fizetik, 20 vagy 50 helyett, mint az utódaik. Másfelől azonban, ha az átmeneti időszak megrövidítése és a járulékfizetéses nyugdíjak gyorsabb ütemben emelése lehetségesnek és kívánatosnak mutatkoznék, ez sem érintené a terv alapelveit.

A biztonsági tervben előirányzott összes költségek összege, amelyek mind a jelenlegi rendszeren, mind az új intézkedéseken alapuló kiadásokat magukban foglalják, az 1945 évre 697 millió és az 1965 évre 858 millió font. Ezekből az összegekből 1945-ben 367 millió és 1965-ben 553 millió font a szociális biztosításra esik, amelyet a szociális biztosítás ellenőrző hatóságának felügyelete alatt a szociális biztosítás alapjai a saját költségvetésük keretében fedeznének. Az 1945 & az 1965 évek között a kiadások emelkedésének teljes összege tulajdonképen a nyugalombavonulási járadékokra esik és mind a nyugdíjas rétegnek növekedését, mind a járulékfizetésen alapuló teljes nyugdíjra való átmenetet tükrözi vissza. A nyugalombavonulási nyugdíjaknak az 1965 évben 300 millió fontra történt becslése azon a feltevésen alapszik, hogy a jelenlegi járulékfizetési osztályokban biztosítottak nyugdíja 1945-től 1965-ig, két évenkint egyedülálló személyeknél heti 1 shillinggel, házaspároknál 1% shillinggel emelkedik, függetlenül a nyugalombavonuías időpontjától. Az új nyugdíjosztályokban azonban a járulékfizetési elv szigorúan alkalmaztatnék olyképen, hogyha ilyen személy nyugdíjba megy, nyugdíjának összege később már nem változik.

A szociális biztosítás rendszere a járulékfizetési elv fenntartásán nyugszik, amit Nagy-Britannia biztosítottainak legszélesebb körére kiterjedő szervezetek is hangsúlyoztak és elfogadtak, nevezetesen: az önsegélyző-egyesületek nemzeti értekezlete és a szakmai szervezetek főtanácsa. Ezt, mint a szociális biztonság tervének lényeges alkatelemét fenntartották azért, mert a biztosítottak fizetni képesek, hajlandók rá és inkább fizetnek, mint nem.

A mellékelten közölt táblázat[1] összehasonlítást tüntet fel abban a tekintetben, hogy egy családfenntartó járulékfizető a jelenlegi munkanélküliség esetére szóló biztosítás alapján milyen segélyekre volt jogosult a háború előtt és milyenekre lenne jogosult a jelentésbe foglalt tervezeten alapuló járulékfizetés alapján, vagyoni helyzetének kutatása nélkül. Ez nem jelenti azt, hogy a háború előtt a felmerült különböző szükségletek közül csak a táblázatban feltüntetettekről történt gondoskodás; akár köz-, akár magánkórházi ápolás igénybevehető volt a vagyoni állapot kivizsgálása vagy önkéntes járulékfizetés alapján. Azt sem jelenti, hogy a javasolt szolgáltatások összességét a biztosítási járulékokból létrejött biztosítási alapokból fogják fizetni; pl. a segélyek heti összegében bennfoglalt gyermeknevelési pótlékokat teljes egészükben, az orvosi kezelést pedig túlnyomó részben az általános nemzeti vagy önkormányzati adójövedelmekből és nem a biztosítási alapból fogják fedezni. De a gyermeknevelési pótlékok és az orvosi kezelés beletartoznak a tervezetbe és minden rájuk utalt polgár megkapja bármiféle pótfizetés vagy anyagi helyzetének igazolása nélkül. Az összehasonlítás arra vonatkozik, milyen szolgáltatásokra volt jogosult a biztosított a háború előtt heti 1 shilling 7 penny járulékfizetés alapján és milyenekre lesz jogosult heti 47_4 shilling járulékfizetés ellenében a tervezet szerint.

A jelentésben javasolt heti járulékok tételei az I., II. és IV. osztályban (a szociális biztonság tervének második részében foglalt osztályozás szerint, a következők:

	Férfiak			Nők		
	biztosított	munkaadó	együtt	biztosított	munkaadó	együtt
	s h i l l i n g					
I. osztály						
21 évtől feljebb...	$4^1/_4$	$3^1/_4$	$7^1/_2$	$3^1/_2$	$2^1/_2$	6—
18—20 évesek ...	$3^1/_2$	$2^3/_4$	$6^1/_4$	3—	2—	5—
16—17 évesek ...	$2^1/_2$	$2^1/_2$	5—	2—	2—	4—
II. osztály						
21 évtől feljebb...	$4^1/_4$	—	—	$3^3/_4$	—	—
18—20 évesek ...	$3^1/_2$	—	—	3—	—	—
16—17 évesek ...	2—	—	—	2—	—	—
IV. osztály						
21 évtől feljebb...	$3^3/_4$	—	—	3—	—	—
18—20 évesek ...	3—	—	—	$2^1/_2$	—	—
16—17 évesek ...	$1^1/_2$	—	—	$1^1/_2$	—	—

Ha a biztonság költségvetését mint egészet vesszük szemügyre, annak a három teherviselő fél között javasolt megosztását első pillantásra sem tekinthetjük észszerűtlennek. Az átmeneti időszak végén a biztosításból, segélyezésből, gyermeknevelési pótlékokból, valamint az egyetemes egészségvédő és gyógyító szolgáltatásokból származó kiadások teljes összege megközelítően évi 858 millió font lesz, amely összegből 553 millió font esik a készpénzszolgáltatásokra és azok ügyviteli költségeire.

[1] lásd 54. oldalon

A szociális gondoskodás részletes táblázata:

Férfi, nő és két gyermek (jelenlegi osztályok)

	Háború előtt[2]		Javaslat szerint	
	Összeg	Időtartam és feltétel	Összeg	Időtartam és feltétel
Munkanélküliség	36 shilling hetenkint	26 hét, utána szegénygondozás, rászorultság igazolása alapján.	56 shilling hetenkint	Korlátlan ideig, rászorultság igazolása nélkül. Hosszabb m. esetén egy átképző tanfolyamon való részvételhez kötve.
Munkaképtelenség (nem baleseti)	15 shilling hetenkint	26 hét, utána rokkantság esetén 7/6 shilling. Bizonyos esetben további segély.	56 shilling hetenkint	Időben korlátlan. Rászorultság igazolása nem kell.
Öregség (nyugalombavonulás)	20 shilling hetenkint	—	40 shilling hetenkint	Munkától visszavonulás után. A v. elhalasztása esetén évenkint 2 shilling emelkedés. (Teljes járadék csak átmeneti idő u. Addig támogatás rászorultság ig. alapján).
Özvegység	18 shilling hetenkint	—	40 shilling hetenkint	Levonva belőle az esetleges kereset egy részét.
Anyaság	£ 2.—	—	£ 4.—	—
Anyaság, ha a feleség dolgozik	£ 2.— hozzá	—	36 shilling hetenkint 13 héten	Kisebb összegek juttatásával a gyermekek után.
Temetkezés	Semmi	—	£ 20.—	—
Baleseti munkaképtelenség	Kereset fele, hetenkint legfeljebb 30 shilling	Átalányösszegben való megegyezés lehetőségével.	56 shilling hetenkint 13 héten keresztül. Utána a kereset $^2/_3$ része (hetenkint legfeljebb 76, de legalább 56 shilling). Teljes m. esetén nem lehet átalányösszegben megállapodni.	—
Orvosi kezelés	Háziorvosi kezelés férfiak részére. Bizonyos esetekben további kezelési segély	—	Kiterjesztett orvosi k. (kórházi, fogászati és szemészeti), ápoló- és lábbadozóotthonok: az egész család részére. Egészség helyreállítása az orvosi kezelést követően.	—

[2] A háború előtti járadékösszegek egy részét a jelenlegi háború folyamán módosították. A jelentés megjelenése idején a munkanélküli segély 2 shillinggel magasabb volt mint a táblázatban feltüntetett összeg, míg a munkaképtelenségi segély összege 3 shillinggel magasabb. A baleseti járadéknál a maximum a háború előtti 30 shillingről 35 shillingre emelkedett s megtoldották egy gyermeknevelési segéllyel, mely az első két gyermek mindegyike után 4 shillinget, további gyermekeknél 3 shillinget tesz ki. A nyugdíj járadékoknál a nők nyugdíjképes korát 65 évről 60-ra szállították le. E változások következtében a felnőtt férfi teljes hozzájárulási díját emelték (hetenkint 1938-ban 1/7 shilling, 1942-ben 1/10 shilling).

A biztosítottaktól befolyó járulékok teljes összege kb. 192 millió fontra becsülhető, amiből 33 millió fontot a gyógykezelési költségek fedezésére szántak. Ha a biztosítottaktól befolyó teljes járulékjövedelmet az egész biztonsági költségelőirányzathoz viszonyítjuk, az körülbelül 22%-ot tesz ki. Az alkalmazottak körülbelül negyedrészét fizetik meg azoknak a készpénzszolgáltatásoknak, amelyekben részesülnek. A nemzeti betegségi biztosítás bevezetését megelőző tárgyalások kifejezésmódját használva: a szociális biztonság terve a biztosított alkalmazott javára nem 9 pennyt jelent 4 penny ellenében, hanem 1 shillinget 3 pennyért. Ez azonban csak azt jelenti, hogy azok a polgárok, akik e járulékokat jövedelmükre tekintet nélkül fizetik, ezenfelül teljesítőképességükhöz mérten mint adófizetők is fizetni fognak.

Egy táblázatos kimutatás becslést ad arról, hogy az 1945 évben mennyi költség hárulna a járulékfizetésben résztvevő egyes csoportokra abban az esetben, ha a jelenleg érvényben levő rendszer változatlan járulékfizetésekkel továbbra is érvényben maradna. A számok azt mutatják, hogy a biztonsági költségelőirányzatnak kiadási tételei, amelyek a jelentésben foglalt javaslatok eredményeképen jelentkeznének, kb. 265 millió fonttal magasabbak azoknál, amelyek a jelenlegi rendszer alapján keletkezhetnek. A javaslat a biztosítottaktól és a munkaadóiktól befolyó bevételeket a terv megvalósulásának kezdetén erősen megnöveli, míg a kincstár kiadástöbblete csak a gyermeknevelési pótlékokra korlátozódik. Később a biztosítottaktól és a munkaadóktól származó bevételek változatlanok maradnak és a kincstár viseli a járadékok növekvő terhét.

Az V. rész a technikai és ügyviteli kérdések részleteit tünteti fel.

A GYERMEKNEVELÉSI PÓTLÉKOK

A jelentés VI. része a szociális biztonsággal és a szociális politikával foglalkozik. A szociális biztonság terve három, ezzel szorosan összefüggő reformot ölel fel: a gyermeknevelési pótlékot, az egyetemes egészségvédő és gyógyító szolgálatot és a foglalkozás biztosítását. Ha a gyermeknevelési pótlékoknak a gyakorlatban történő alkalmazását a szociális biztonság szempontjából mérlegeljük, a rendezésre váró főbb kérdések a következők: miből fizessék azokat, milyen mértékűek legyenek a pótlékok, mely gyermekek után legyenek fizetendők és mely szerv lássa el azoknak ügyvitelét.

Az irányadóul vett szempont az, hogy a pótlékok ne járulékfizetésen alapuljanak, hanem kizáróan adókból fedeztessenek és még részben se a biztosítási járulékokból. Gyakorlati megfontolások vezettek erre az elhatározásra. A javaslat úgy szól, hogy mindaddig, amíg az eltartásra köteles szülő keres, a családban az első gyermek a szolgáltatásoknál figyelmen kívül marad. Minden további gyermek után és – ha az eltartásra köteles szülő segélyben vagy nyugdíjban részesül, az első gyermek után is – a szülő a jelenlegi természetbeni segélyhez heti 8 shilling átlagos nevelési pótlékot kapjon, beleszámítva ez összegbe egyelőre a háború utáni áremelkedést is. Ha átlagosan heti 8 shillinget veszünk alapul, a kereső szülő első gyermekének figyelmen kívül hagyása a pótlékok teljes összegét évente majdnem 100 millió fonttal csökkenti azzal a kiadással szemben, mely akkor állna elő, ha kivétel nélkül minden gyermek után fizetnék a pótlékot. Ha a gyermekpótlékok engedélyezése minden család részére, tekintet nélkül annak anyagi helyzetére, esetleg úgy tűnhet fel, hogy ezzel jómódú embereknek szükség nélkül juttatunk pénzt, a dolgon úgy segíthetünk, hogy a jövedelmi adónál a gyermekek után engedélyezett levonásokat kiigazítjuk. A pótlékok élvezete addig tartana, amíg a gyermek nevelése 16. életévének betöltése után befejezést nem nyer.

NEMZETI EGÉSZSÉGÜGYI ÉS TELJES FOGLALKOZTATÁS

Mindenkire kiterjedő egészségvédő és gyógyító szolgálat bevezetése egy nemzeti egészségügyi szervezet megteremtését jelenti, azzal a céllal, hogy a betegséget és keresőképtelenséget orvosi kezeléssel megelőzzük és meggyógyítsuk, valamint az egészséget és munkaképességet orvosi vagy egyéb gyógyeljárással helyreállítsuk. Egy átfogó nemzeti egészségügyi szolgálat majd lehetővé teszi, hogy minden polgár részére rendelkezésre álljon a kellő gyógykezelés, bármily formában legyen is rá szüksége.

A foglalkozás biztosításának bevezetése – ahogy a jelentés is hangsúlyozza – nem foglalja magában a munkanélküliség teljes kiküszöbölését. A szociális biztonság költségelőirányzatának elkészítésénél feltételezték, hogy a jelenleg biztosítás hatálya alá eső iparágakban a munkanélküliek átlaga a jövőben 10%, az I. osztályba tartozó biztosítottak összességénél pedig 8%% lesz. Jogosan feltételezhetjük, hogy a munkanélküliség e színvonal alá is nyomható, amely esetben a szociális biztosítás alapjánál több pénz maradna akár a szolgáltatások javítására, akár a járulékok leszállítására; az óvatosság megkívánja azonban, hogy a biztonság költségelőirányzatának elkészítésénél ne vegyük alacsonyabbra a lehetséges munkanélküliséget. A reform nem a munkanélküliség teljes megszüntetésére, hanem a tömeges és olyan munkanélküliség kiküszöbölésére irányul, amely ugyanannál a személynél évről-évre tovább tart. Lehetővé kell tenni, hogy normális időkben ritkává váljék az, hogy valaki egyfolytában 26 hétnél hosszabb ideig munka nélkül legyen.

A szociális biztonság tervének célja a nélkülözés kiküszöbölése és annak lehetővé tétele, hogy minden polgár, aki munkaerejének megfelelően dolgozni kész, állandóan rendelkezzék annyi jövedelemmel, amennyiből kötelezettségeinek eleget tehet. Vájjon hatalmunkban áll-e ennek a célnak elérése közvetlenül a háború után? A megélhetési viszonyok alakulása Nagy-Britannia néhány fő ipari központjában 1928 és 1937 között azt mutatja, hogy a közösség segélyforrásai bőségesen elegendők voltak a nélkülözés kiküszöbölésére. A jelen háború előtt a nélkülözést meg lehetett volna szüntetni a jövedelem helyesebb megosztásával a munkabérből élő osztályok között, anélkül, hogy a vagyonosabb osztályok bármelyikéhez hozzányúltunk volna.

Hogy a nélkülözéstől való szabadulás olyan háború utáni célnak tekinthető-e, amely hamarosan megvalósulhat, csak igennel felelhetünk az alábbi négy feltétellel:

1. Hegy a háború utáni világ olyan világ lesz, amelyben a nemzetek a békés termelésben való együttműködéshez fognak ahelyett, hogy nyíltan vagy titokban egymásnak háborús elpusztítására törekedjenek.

2. Hogy a brit gazdasági politikának és szervezetnek a háború utáni megváltozott feltételek által megkövetelt átállítása megtörténik úgy, hogy a produktív foglalkoztatás biztosítva legyen.

3. Hogy a szociális biztonságra, azaz a létfenntartáshoz szükséges jövedelem biztosítására irányuló terr elfogadtassék, minden felesleges ügyviteli költségtől és pazarlástól mentesen.

4. Hogy a terv lényegére, azaz a szociális biztosítás és az azzal kapcsolatos ellátás megszervezésére vonatkozó intézkedések még a háború folyamán megtörténjenek.

AZ ELSŐ LÉPÉS

Ha ennek a jelentésnek fő javaslatait a kormány magáévá teszi, az első lépés lesz azokat a parlamentnek állásfoglalás végett beterjeszteni. Ha elfogadják, következnék valamely szerv kijelölése – egy vagy több miniszter, vagy egy kiküldöttekből álló testület formájában – a törvényelőkészítő munka elvégzésére. A jelentésben foglalt tervnek megvalósítása több törvénynek hatályon kívül helyezését és azoknak egy vagy két törvénnyel való pótlását vonná maga után, kiegészítve a megfelelő részletes jogszabályokkal. Az új törvényjavaslatok tárgyalása másodszor is alkalmat adna a parlamentnek, hogy a tervet konkrét alakban újból felülbírálja. Minden végrehajtási rendeletet annak hatálybaléptetése előtt a parlament elé terjesztenének. A jelentés megjegyzi, hogy bármely testület bizatnék is meg az *úy* törvényhozás és rendeletanyag előkészítésével, sok olyan részletkérdéssel kell majd foglalkoznia, amelyekre a jelentés megoldást nem tartalmaz, vagy csak ideiglenes megoldást javasol. Egyes tárgyakban új, beható tanulmányokra lesz szükség.

127 testületnek és személynek a bizottság elé terjesztett emlékirata külön Fehér Könyvben jelent meg[1].

[1] A Times 1942 december 2-iki számában megjelent részletes ismertetés szövege.

Fordították:

Csáktornyai Ferenc
és Vigh Győző